

Studiehandledning PEG 210

Vetenskaplig teori och metod II (7,5 hp)
Vårterminen 2024

Kursansvarig: Anna-Lena Kempe

Innehåll

Inledning.....	3
Kontaktuppgifter	3
Universitetskonto och Athena.....	3
Förväntade studieresultat	3
Kursens innehåll och arbetsformer	3
Instruktioner till ministudiens upplägg	5
Struktur på PPTn över ministudien (en -två slides för varje punkt nedan)	5
Examination och betygsättning.....	5
Plagiering.....	6
Fusk.....	6
Betygskriterier	6
Omexamination.....	8
Kursvärdering	8
Obligatorisk kurslitteratur	8
Referenslitteratur	9
Stöd i dina studier.....	9
Studie-och språkverkstaden	9
Studera med funktionsnedsättning.....	9

Inledning

Delkursen syftar till att vidareutveckla dina kunskaper i vetenskapsteori och metodologiska förhållningssätt med fokus på datainsamlingstekniker. Under delkursen behandlas olika vetenskapsteoretiska begrepp och grundläggande antaganden om pedagogiska fenomen samt hur de kommer till uttryck i forskning. Ett centralt innehåll är att formulera vetenskapliga frågeställningar och välja lämpliga tillvägagångssätt för att lösa en forskningsuppgift. Delkursen ger träning i att tillämpa datainsamlingstekniker och i viss mån bearbeta och analysera ett insamlat material.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig:

anna-lena.kempe@edu.su.se

Lärare:

klas.roth@edu.su.se

Kursadministratör: Alexandra Algotsson

alexandra.algotsson@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

Lärplattformen *Athena* används i kursen för information kring uppgifter och eventuella schemaförändringar. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Athena innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras under *Översikt*. Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du it-supporten för studenter, se:

<http://www.su.se/utbildning/studentervice/it-för-studenter/it-support>

I Athena ligger kursen som planeringsområde under delkurs: Vetenskaplig teori och metod II på sidan för Pedagogik 2.

Kurssidan på Athena (samt i detta dokument) är var du kan ta del av information och uppgifter som rör kursen. Det är därför centralt att du har ett fungerande användarnamn och lösenord för Athena samt att din studentmail är kopplad till aktuell privat adress.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- jämföra vetenskapsteoretiska förhållningssätt och deras återspeglning i empirisk forskning,
- formulera en avgränsad forskningsfråga med relevans för pedagogisk forskning,
- planera och genomföra en begränsad empirisk studie med fokus på datainsamlingsteknik och metodologi,
- värdera den vetenskapliga processen utifrån kvalitetskriterier och forskningsetiska riktlinjer.

Kursens innehåll och arbetsformer

I kursen behandlas alla led i forskningsprocessen. Föreläsningarna handlar dels om grundläggande vetenskapsteoretiska begrepp och dels om de olika filosofiska antaganden som ligger bakom valet av forskningsmetodologi. Vid den tredje föreläsningen får du en genomgång av olika kvalitativa metoder såsom exempelvis intervjuer och observationer, textanalys och litteraturstudier.

Därutöver genomförs ett vetenskapsteoretiskt litteratureseminarium, ett grupparbete om olika kvalitativa metoder samt ett grupparbete där ni gör och redovisar ministudie.

Seminarierna bygger på att du har förberett dig genom att arbeta med instuderingsfrågor som sedan diskuteras vid seminarierna (frågorna hittar du i Athena) Litteraturplaneringen finns i schemat.

Samtliga seminarier är obligatoriska eftersom de är mycket viktiga för ditt lärande. Kom väl förberedd på instuderings-/seminariefrågorna för din och andras skull. När samtliga deltagare

kommer förberedda blir seminarierna givande och roliga! Vid seminarierna kommer lärarna att hjälpa er med de frågor som är oklara efter er egen läsning.

Vid eventuell frånvaro från seminarietillfällena behöver du diskutera med din grupp och er seminarieledare hur frånvaron kan kompenseras

Vid grupparbete tränar du tillsammans med dina studentkollegor på att formulera forskningsfrågor och att argumentera för val av forskningsmetodologi och att genomföra en mindre datainsamling.

Föreläsning 1 den 19/1: Genomgång av vetenskapsteoretiska grundbegrepp och antaganden.

Föreläsning 2 den 22/1: A) Vad är ett pedagogiskt fenomen och hur kan det undersökas vetenskapligt? B) Vad skiljer vetenskaplig analys från vardagliga slutsatser?

Litteraturseminarium 1 den 24/1:

Diskussion utifrån instuderingsfrågorna i Athena på de första texterna:

- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Andra upplagan. Liber. Sidorna 351-361. (10 sidor) Som PDF på Athena.
- Burr, V. (2015). Social Constructionism. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 6, 222–226. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.24049-X> (5 Sid.)
- Grönlund, Å., Kempe, A. & Wiklund, M. (2021). *Praktisk vetenskapsteori för lärare*. Gleerups Utbildning AB. (202 sid.)
- Kempe, A. & West, T. (2023). *Kartan och terrängen: orientera i det didaktiska landskapet*. (Första upplagan). Liber. Kap 1-2 och 6. (70 sid)

Föreläsning 3: Kvalitativa metoder 8/2

Under föreläsningen den 8/2 går vi igenom grunderna i några olika kvalitativa metoder (se särskilt Ahrne et al 2022) och hur de hänger ihop med olika forskningsfrågor samt vilka vetenskapsteoretiska antaganden de bygger på. Vi kommer även att fördjupa oss i trovärdighetsfrågor i kvantitativ respektive kvalitativ forskning samt grunder i forskningsetik.

Grupparbete 1 :presentation av kvalitativa metoder 9/2-12/2

Efter föreläsningen börjar ni ert första grupparbete där ni ska fördjupa er i några olika (per grupp) kvalitativa metoder som ni kan läsa om i Ahrne et al (2022) samt Nyman, R. & Claesson (2022).

- Grupp 1: Fokusgruppsintervjuer samt (video)observationer och etnografi: kap 6-7 samt 14-15 samt McLafferty. (2004)
- Grupp 2: Deltagande netnografi och systematiska litteraturstudier; kap 10 och 14-15 samt Nyman, R. & Claesson (2022)
- Grupp 3: Att analysera texter och visuell analys Kap 11 och 13 samt 14-15.

Examinationsuppgift 1:

Presentera era respektive kvalitativa metoder vid ett seminarium den 12/2 (**gör en PPT på max 12 slides och publicera den i Athena senast kl 08:00 den 12/2 Var noga med att skriva ut fullständiga namn på alla gruppdeltagare**). Därefter ska ni bestämma vilken kvalitativ metod ni ska använda i ministudien och publicera ett kort PM om frågor och design av studien i Athena senast den 20 februari.

Betyg: Godkänd eller underkänd med möjlig redigering/komplettering.

Grupparbete 2: gemensam ministudie 13/2-26/2

Ministudien genomförs i grupp. Under seminariet den 21/2 går vi igenom var ni står inför datainsamlingen: Anna-Lena Kempe kommer att ge er feedback på det PM som ni publicerade den 20/2.

Examinationsuppgift 2: Ministudien presenteras och examineras vid seminariet den 26/2. PPT lämnas in senast kl. 08:00 den 26/2.

Instruktioner till ministudiens upplägg

Syftet med ministudien är framför allt att ni ska träna på att genomföra en liten kvalitativ studie. Ministudien ger också möjlighet att:

- *Avgränsa ett pedagogiskt fenomen samt formulera syfte och frågeställningar.*
- *I grupp formulera en gemensam forskningsdesign.*
- *Genomföra en datainsamling*
- *Sammanställa och översiktligt analysera (kategorisera) ett litet datamaterial.*
- *Kritiskt diskutera och reflektera kring den utförda studien och resultaten utifrån metodologi samt kvalitetskriterier.*

Struktur på PPTn över ministudien (en -två slides för varje punkt nedan)

1. *Ge en mycket kort bakgrund till det aktuella problemområdet*
2. *Beskriv det pedagogiska fenomenet.*
3. *Syfte och forskningsfråga.*
4. *Ett kortfattat vetenskapsteoretiskt resonemang:
Hur har det valda fenomenet avgränsats teoretiskt? Vilken forskningsfråga har ni ställt?
Vilket syftet har studien dvs. vilken kunskap ska den ge?*
5. *Hur har ni konstruerat era data och varför just så i relation till forskningsfrågan?*
6. *Metodresonemang: En kort kritisk reflektion över den valda kvalitativa metoder och genomförandet av studien.*
7. *En kort beskrivning av ert resultat: vad har studien gett i relation till syfte och fråga?*
8. *Diskussion om trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet samt konfirmering.*
9. *Kort etisk diskussion.*

Betyg: Godkänd eller underkänd med möjlig redigering/komplettering.

Examinationsuppgift 3 individuell skriftlig rapport

Den 6 mars kl. 8 hittar du ett scenario med relevans för PAO i Athena. Din uppgift blir att skriva fram en dialog mellan forskare som använder olika kvalitativa metoder. Du ska i texten diskutera: Vilka kunskapsintressen har de olika forskarna i relation till det fenomen som presenteras i scenariot? Vilka forskningsfrågor skulle de ställa och hur skulle de konstruera data och analysera sitt material? Vilken kunskaps skulle de respektive forskarna utveckla om fenomenet i scenariot? Du kan använda data från ministudierna för att exemplifiera olika analysmöjligheter.

Din text ska publiceras i Athena senast kl. 23:59 den 10 mars. Rapporten får vara minimum 4 sidor och maximum 6 sidor 12 punkter 1,5 radavstånd (exklusive referenser).

Rapporten bedöms i betygen A-F.

Examination och betygsättning

Examinationen består av:

- ett seminarium utifrån PPT som genomförs i grupper med studenter (se ovan),
- ett seminarium om en ministudie som genomförs i grupper och som redovisas med PPT (se ovan),

– .en individuell skriftlig rapport, (se ovan)

Delkursen examineras genom två muntliga gruppuppgifter (se ovan) samt en individuell skriftlig examination. Betyg på delkursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförda obligatoriska delar.

På seminariet där ni presenterar samt ministudien ges betyget godkänd alternativt revidering/komplettering. Om studenten inte deltar i ministudien blir studenten underkänd.

På den individuella examinationen ges betyg A-F. F och Fx är underkända betyg. För betyget F gäller omprov. Vid Fx erbjuds ett kompletteringsstillfälle inom en vecka efter att kompletteringsuppgift har meddelats av examinator.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel (såsom Chatt GPT eller liknande verktyg) eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

A

Studenten ska på ett självständigt och tydligt sätt visa förståelse för pedagogik som vetenskaplig disciplin vilket inbegriper en förmåga att beskriva vetenskapsteoretiska, teoretiska och metodologiska aspekter av relevans för det vetenskapliga arbetet.

Studenten ska självständigt kunna beskriva, använda samt föra ett metodologiskt resonemang kring tillämpningen av olika datainsamlingstekniker.

Studenten ska på ett tydligt och självständigt sätt kunna redovisa och problematisera relationen mellan vetenskaplig frågeställning, metod samt valda datainsamlingstekniker. Studenten ska kunna föra en vetenskapsteoretiskt förankrad kritisk diskussion om vilka kunskaper som är möjliga att erhålla om det undersökta objektet/fenomenet.

Studenten ska på ett tydligt och strukturerat sätt göra åtskillnad på det författaren skriver och de egna tolkningarna av detta.

B

Studenten ska på ett tydligt sätt visa förståelse för pedagogik som vetenskaplig disciplin vilket inbegriper en förmåga att beskriva vetenskapsteoretiska, teoretiska och metodologiska aspekter av relevans för det vetenskapliga arbetet.

Studenten ska tydligt kunna beskriva, använda samt föra ett metodologiskt resonemang kring tillämpningen av olika datainsamlingstekniker.

Studentens ska på ett tydligt sätt kunna redovisa och problematisera relationen mellan vetenskaplig frågeställning, metod samt valda datainsamlingstekniker. Studenten ska kunna föra en vetenskapsteoretiskt förankrad diskussion om vilka kunskaper som är möjliga att erhålla om det undersökta objektet/fenomenet.

Studenten ska på ett tydligt och strukturerat sätt göra åtskillnad på det författaren skriver och den egna tolkningen av detta.

C

Studenten ska visa förståelse för pedagogik som vetenskaplig disciplin vilket inbegriper en förmåga att beskriva vetenskapsteoretiska, teoretiska och metodologiska aspekter av relevans för det vetenskapliga arbetet.

Studenten ska kunna beskriva, använda samt föra ett metodologiskt resonemang kring tillämpningen av olika datainsamlingstekniker.

Studentens ska kunna redovisa och problematisera relationen mellan vetenskaplig frågeställning, metod samt valda datainsamlingstekniker. Studenten ska kunna föra en vetenskapsteoretiskt förankrad diskussion om vilka kunskaper som är möjliga att erhålla om det undersökta objektet/fenomenet.

Studenten ska till övervägande del göra åtskillnad på det författaren skriver och den egna tolkningen av detta.

D

Studenten ska ha viss förståelse för pedagogik som vetenskaplig disciplin vilket inbegriper en förmåga att delvis beskriva vetenskapsteoretiska, teoretiska och metodologiska aspekter av relevans för det vetenskapliga arbetet.

Studenten ska till viss del kunna beskriva, använda samt föra ett metodologiskt resonemang kring tillämpningen av olika datainsamlingstekniker.

Studentens ska till viss del kunna redovisa och problematisera relationen mellan vetenskaplig frågeställning, metod samt valda datainsamlingstekniker. Studenten ska i viss mån kunna föra en

vetenskapsteoretiskt förankrad diskussion om vilka kunskaper som är möjliga att erhålla om det undersökta objektet/fenomenet.

Studenten ska till viss del göra åtskillnad på det författaren skriver och den egna tolkningen av detta.

E

Studenten visar i någon mån förståelse för pedagogik som vetenskaplig disciplin vilket inbegriper en förmåga att i någon mån beskriva vetenskapsteoretiska, teoretiska och metodologiska aspekter av relevans för det vetenskapliga arbetet.

Studenten ska i någon mån kunna beskriva, använda samt föra ett metodologiskt resonemang kring tillämpningen av olika datainsamlingstekniker.

Studentens ska i någon mån kunna redovisa och problematisera relationen mellan vetenskaplig frågeställning, metod samt valda datainsamlingstekniker. Studenten ska i någon mån kunna föra en vetenskapsteoretiskt förankrad diskussion om vilka kunskaper som är möjliga att erhålla om det undersökta objektet/fenomenet.

Studenten ska till viss del göra åtskillnad på det författaren skriver och den egna tolkningen av detta.

Fx

Betyget Fx ges om studenten genom komplettering med utvecklat resonemang kan nå upp till betyg E.

Omexamination

Om du inte lämnar in dina examinationsuppgifter vid det ordinarie examinationstillfället eller får betyg F måste du göra en omexamination. Datum för omexamination är senast **27/11** och gäller alltså båda examinationsuppgifterna. Mapp för omexamination kommer att finnas på Athena efter 23 oktober.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Böckerna markerade med * kan köpas på Akademibokhandeln, Frescati (Ligger i Allhuset), eller så kan du köpa dem på nätet; kontrollera priser på www.bokfynd.nu

Ahrne, G., Ahrne, G. & Svensson, P. (2022). *Handbok i kvalitativa metoder*. (Upplaga 3). Liber. Del I och II (230 sid.)

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Andra upplagan. Liber. Sidorna 351-361. (10 sidor) Ligger även som PDF på Athena.

Burr, V. (2015). Social Constructionism. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 6, 222–226. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.24049-X> (5 Sid.)

Gerring, J. (2004). What is a case study and what is it good for?. *American political science review*, 98(2), 341-354. (13 sid.)

Golafshani, N. (2003). Understanding reliability and validity in qualitative research. *The qualitative report*, 8(4), 597-607 (10 sid.)

Grönlund, Å., Kempe, A. & Wiklund, M. (2021). *Praktisk vetenskapsteori för lärare*. Gleerups Utbildning AB. (202 sid.)

Kempe, A. & West, T. (2023). *Kartan och terrängen: orientera i det didaktiska landskapet*. (Första upplagan). Liber. Kap 1-2 och 6. (70 sid)

McLafferty, I. (2004). Focus group interviews as a data collecting strategy. *Journal of advanced nursing*, 48(2), 187-194. (7 sid).

Nyman, R. & Claesson, S. (2022). *Litteraturstudier i lärarutbildningen: att läsa, skriva och reflektera*. (Upplaga 1). Studentlitteratur. Sid. 45-86 (41 sid.)

Referenslitteratur

Eliasson, A., (2022). *Kvantitativ metod från början*. Upplaga 5. Studentlitteratur kap. 1-5 (140 sid.)

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om särskilt pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4tning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-post adressen studievagledare@edu.su.se. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.